

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО

МУЗИКА – 23 август 2024 г.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

ВАРИАНТ 2

ЧАСТ 1 (Време за работа: 90 минути)

Задачи от 1 до 8 са с еднократно прозвучаване на музика. Слушайте внимателно и следвайте инструкциите от аудиозаписа, за да изпълните задачите.

1. С кое направление в музиката от края на XIX и началото на XX век свързвате музикален пример № 1?

- А) Импресионизъм
- Б) Експресионизъм
- В) Веризъм
- Г) Неокласицизъм

2. Анализирайте ритъма в музикален пример № 2. Определете коя ритмична група се откроява и има водеща изразна роля.

- А) синкоп
- Б) четвъртина с точка и осмина
- В) триола
- Г) осмина с точка и шестнайсетина

3. Каква е метричната организация в музикален пример № 3?

- А) равноделна
- Б) неравноделна
- В) безмензурна
- Г) променлива

4. Действието на кои принципи определя формообразуването в музикален пример № 4?

- А) повторение и вариране
- Б) повторение и контраст
- В) вариране и контраст
- Г) вариране и разработка

5. Определете камерно-инструменталния жанр в пример № 5.

- А) клавирна миниатюра
- Б) дуо
- В) трио
- Г) струнен квартет

6. Определете от коя фолклорна област е музикален пример № 6, като се ориентирате по изразните средства и изпълнителския стил.

- А) Пиринска
- Б) Тракийска
- В) Родопска
- Г) Добруджанска

7. Какъв вид е българската музика в пример № 7?

- А) автентичен фолклор
- Б) обработен фолклор
- В) поп музика
- Г) етно джаз

8. Определете стила в музикален пример № 8.

- А) етно джаз
- Б) госпъл
- В) ритъм енд блус
- Г) хеви метъл

Музикалните примери към задачи 9 и 10 ще чуете по два пъти. Слушайте внимателно и следвайте инструкциите от аудиозаписа, за да изпълните задачите.

9. Анализирайте музикален пример № 9. За всяко свободно място в текста подберете понятие или термин от изброените: вокална миниатюра, клавирна миниатюра, двуделна, триделна, ритъма, метрума, legato, staccato, клавишен, струнен. Запишете вярното понятие или термин срещу съответната буква в листа за отговори.

Жанрът на музикалното произведение е (А) ..... . Изграден е в (Б) ..... форма. Контрастът между дяловете на музикалната форма е постигнат чрез промяна на темпото, динамиката, (В) ....., фактурата и основния щрих: в първия дял и в репризата – (Г) ....., а в средния дял – (Д) ..... . Инструментът, на който се изпълнява музикалното произведение е (Е) .....

10. Анализирайте музикален пример № 10. Създайте текст, в който следват поставените акценти:

- открийте старинния танц и определете едноименния жанр;
- коментирайте приложението на танцувалия жанр като част от циклични инструментални жанрове;
- проследете и коментирайте действието на принципите, които определят формообразуването в прозвучалия пример;
- открийте и коментирайте музикалноисторическата епоха, в която е създадено музикалното произведение.

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО

МУЗИКА – 23 август 2024 г.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

ВАРИАНТ 2

ЧАСТ 2 (Време за работа: 150 минути)

11. В кой ред са посочени основни направления в музиката от края на XIX и началото на XX век?

- А) Импресионизъм, Експресионизъм, Неокласицизъм
- Б) Средновековие, Ренесанс, Барок
- В) Класицизъм, Романтизъм, Веризъм
- Г) Барок, Класицизъм, Романтизъм

12. На коя музикалноисторическа епоха са представители композиторите Орландо ди Ласо и Джовани Палестрина?

- А) Ренесанс
- Б) Барок
- В) Класицизъм
- Г) Романтизъм

13. Кое твърдение се отнася за музикалния Барок?

- А) Музиката е част от бита и култовете към различни божества.
- Б) Църквата е основно средище за развитие на професионалната музика.
- В) Утвърждава се полифоничното многогласие във вокалната и инструменталната музика.
- Г) Развиват се свободният полифоничен стил и операта.

14. За кой композитор се отнася описанието?

Ярък представител на бароковата епоха в музиката. Творчеството му включва инструментални концерти, опери и духовни произведения. Най-популярното му произведение е цикълът от четири цигулкови концерта „Годишните времена“.

- А) Клаудио Монтеверди
- Б) Антонио Вивалди
- В) Волфганг Амадеус Моцарт
- Г) Лудвиг ван Бетховен

15. Какъв е националният стил в музиката на Фредерик Шопен?

- А) български
- Б) руски
- В) унгарски
- Г) полски

16. Действието на кой принцип определя формообразуването в рондо формата?

- А) развитие
- Б) контраст
- В) вариране
- Г) разработка

17. Музикалните жанрове: сюита, концертто гросо и фуга се утвърждават през епохата на

- А) Средновековие
- Б) Барока
- В) Виенския класицизъм
- Г) Романтизма

18. Кой от музикалните жанрове е инструментален?

- А) концертто гросо
- Б) мотет
- В) оратория
- Г) мадригал

19. Кое твърдение се отнася за сонатната форма?

- А) Изградена е от три основни дяла: *експозиция, разработка и реприза*.
- Б) Изградена е от основна музикална тема и нейни изменени повторения.
- В) Изградена е от три основни дяла: *тема, епизод и кода*.
- Г) Основната музикална тема прозвучава най-малко три пъти.

20. Понятията: увертюра, ария, дует и хор са наименования на

- А) елементи на операта
- Б) дялове в сонатната форма
- В) камерни жанрове
- Г) инструментални жанрове

21. Видеоклипът представлява:

- А) музика към филм
- Б) кратък видеоматериал
- В) стил в поп музиката
- Г) нов вариант на популярна песен

22. Кой музикант е наричан „Кралят на рокендрола“?

- А) Луис Армстронг
- Б) Еминем
- В) Елвис Пресли
- Г) Рей Чарлз

23. Понятието *аматьорство* в музикалната практика означава

- А) античен музикален жанр
- Б) ренесансов музикален жанр
- В) любителско музициране
- Г) професионално музициране

24. Кой фолклорен танц се отличава с *неравноделен метрум и размер 7/8*?

- А) право хоро
- Б) пайдушко хоро
- В) дайчово хоро
- Г) ръченица

25. Посочете автора на първата българска опера „Сиромашкиня“.

- А) Маестро Георги Атанасов
- Б) Емануил Манолов
- В) Панайот Пипков
- Г) Никола Атанасов

26. В кой ред са изредени имена на български композитори, създали класически образци през първата половина на 20. век?

- А) Константин Илиев, Александър Райчев, Лазар Николов
- Б) Емануил Манолов, Добри Христов, Панайот Пипков
- В) Панчо Владигеров, Любомир Пипков, Марин Големинев
- Г) Красимир Кюркчийски, Стефан Драгостинов, Васил Казанджиев

27. Посочете името на български музикант, известен с изпълненията си на кавал, които са синтез на традиционен фолклор, джаз и класическа музика.

- А) Васко Василев
- Б) Теодосий Спасов
- В) Борис Христов
- Г) Иво Папазов – Ибряма

28. Кое определение НЕ е вярно?

- А) Петолинието съдържа 5 успоредни хоризонтални линии с 4 междулиния, които се броят от долу нагоре.
- Б) Ключът е знак, показващ мястото и октавовата принадлежност на нота, спрямо която се подреждат останалите ноти.
- В) Допълнителните линии се пишат под и над петолинието и винаги се броят от долу нагоре.
- Г) Знакът 8-^{va} *bassa* указва, че нотният текст трябва да се изпълни октава по-ниско.

29. В коя група е спазено последованието: шрих, темпово означение, динамическо означение?

- А) *Lento, Allegro, Moderato*
- Б) *legato, staccato, marcato*
- В) *staccato, Largo, crescendo*
- Г) *mf, pp, Allegro*

30. В кой ред размерите са сложни неравноделни?

- А) 5/8, 6/8, 7/8
- Б) 3/8, 2/4, 3/4
- В) 4/4, 6/8, 12/8
- Г) 5/8, 9/8, 7/16

31. Кое твърдение е вярно?

- А) Във всяка мажорна тоналност арматурните знаци са диези.
- Б) Във всяка минорна тоналност арматурните знаци са бемоли.
- В) Всяка мажорна тоналност има паралелна минорна тоналност.
- Г) Всяка минорна тоналност има паралелна минорна тоналност.

32. Обръщенията на всяко тризвучие, независимо от неговата големина са:

- А) квинтакорд и септакорд
- Б) секундакорд и нонакорд
- В) квинтсектакорд и терцквартакорд
- Г) сектакорд и квартсектакорд

33. Анализирайте ритмичния пример и в листа за отговори срещу буква А) напишете размера, а срещу останалите букви - нотни знаци или паузи, допълващи липсващите времена в тактовете.

34. За всяко свободно място подберете верния музикален термин или понятие от предложените и го запишете срещу съответната буква в листа за отговори.

През епохата на Виенския класицизъм се установява (А) ..... стил, който измества процъфтяващия през Бароковата епоха (Б) ..... стил. В инструменталната музика се оформя най-развитата и с най-големи изразни възможности музикална форма – (В) ..... форма. Утвърждава се сонатно-симфоничният цикъл, към който се отнасят класическите инструментални жанрове: соната, симфония, инструментален концерт и (Г) .....

- А) строгият полифоничен/хомофонно-хармоничният
- Б) свободен полифоничен/хомофонно-хармоничен
- В) сложната триделна/сонатната
- Г) концерто гресо/струнен квартет

35. Постройте с цели ноти върху петолинието в листа за отговори интерваловата редица, като започнете от с¹ - г.3↑, от получения тон - ч.5↑, от получения тон м.2↑, от получения тон м.6↓, а срещу букви А Б В Г запишете с буквено означение тоновете на получените мелодични интервали.

36. Препишете в листа за отговори дадената нота в обозначения с буква такт и от нея постройте мелодичен интервал, като спазите зададената посока.

А	Б	В	Г
---	---	---	---

ч. 5 ↓	ув.2 ↑	г. 3 ↓	м. 6 ↑
--------	--------	--------	--------

37. Определете големината и хармоническото положение на тризвучията и ги запишете в листа за отговори срещу съответната буква.

А	Б	В
---	---	---

38. От зададените ноти постройте в листа за отговори посочените тризвучия.

А	Б	В
---	---	---

moll 5	ум. 6	dur ⁶ / ₄
--------	-------	---------------------------------

39. Срещу съответната буква в листа за отговори запишете вярното понятие или термин (*каденца, кавър, интерпретация, импровизация*) в съответствие с даденото определение.

- А) Пресъздаване на художественото съдържание на музикалното произведение при изпълнението му.
- Б) Свободно солово изпълнение с виртуозен характер, импровизирано от солиста в инструменталния концерт.
- В) Нов вариант или аранжирмент на създадена от друг автор песен, или инструментално произведение.
- Г) Спонтанно съчиняване на музика без предварителен замисъл, провокирано от моментния творчески импулс на изпълнителя в процеса на музицирането.

40. Анализирайте нотния пример. В листа за отговори срещу съответната буква отговорете на въпросите.

Allegro moderato Франц Шуберт "Недовършена симфония" I част

- А) Коя е тоналността?
- Б) Как се превежда темповото означение?
- В) Коя ритмична група с продължителност две метрични времена е използвана в примера?
- Г) Коя степен е алтерована?
- Д) Какво изпълнение изисква динамичният знак?
- Е) С какъв щрих трябва да се изпълни примерът?